

Informace k zákonu o pobytu v domově

Základní právo na svobodu pohybu je lidským právem. V Rakousku je součástí spolkové ústavy prostřednictvím zákona „o ochraně osobní svobody“. Omezení tohoto základního práva je možné pouze na základě zákonných ustanovení.

Pro zařízení pro děti a mládež, speciální školy a střediska mimoškolní péče upravuje zákon o pobytu v domově podmínky, za nichž lze omezit právo na volný pohyb.

Omezení svobody

Pokud je osobě, o kterou je pečováno, bráněno změnit místo pobytu proti její vůli nebo bez ní, hovoříme o omezení svobody. K tomuto účelu se používají mechanické, elektronické nebo léčebné prostředky.

Aby byly splněny zákonné podmínky pro takové opatření, musí být dotyčná osoba duševně nemocná nebo mentálně postižená. Musí existovat vážné a významné ohrožení pro dotyčnou osobu nebo její okolí. Opatření omezující svobodu musí být přiměřené danému nebezpečí. To znamená, že toto opatření musí být přiměřené a naprosto nezbytné. V každém případě je třeba předem prověřit alternativy. Omezení svobody musí být vždy až posledním prostředkem.

Omezení nezletilých osob, která jsou považována za typická pro jejich věk, nepředstavují omezení svobody ve smyslu zákona o pobytu v domově. Jedná se například o připoutání malého dítěte v kočárku.

Neexistují žádná obecně platná kritéria pro posouzení, zda je opatření typické pro danou věkovou skupinu. Rozhodnutí musí být vždy přijímána případ od případu. V případě pochybností je vhodné tuto skutečnost nahlásit organizaci zastupující obyvatele.

Pedagogický dozor musí nařídít jakékoli omezení svobody a informovat o něm dotyčnou osobu. To znamená, že dotčené děti/mladiství musí být informovány

o důvodu, druhu a době trvání. Tato skutečnost musí být rovněž zaznamenána v dokumentaci.

Následně musí být organizaci zastupující obyvatele předložena zpráva. Opatření, která omezují svobodu, musí být pravidelně přezkoumávána, aby se zjistilo, zda jsou stále nezbytná. Pokud jsou používána déle než 48 hodin, je třeba získat lékařské potvrzení.

Organizace zastupující obyvatele

Zástupci obyvatel přímo na místě kontrolují, zda jsou omezení svobody nezbytná a přiměřená. Za tímto účelem hovoří s dotyčným dítětem/mladistvým, personálem a vedením zařízení. Kontrolují spisy a zdravotnickou dokumentaci.

Organizace zastupující obyvatele nebo vedení zařízení se může obrátit na okresní soud s žádostí o přezkum opatření omezujících svobodu. Tím se dodržuje minimální standard lidských práv, podle něhož má každá osoba, jejíž svoboda je omezena, právo na soudní řízení před nezávislým soudem. Ten rozhoduje o tom, zda je omezení svobody přípustné.

Školení

Organizace zastupující obyvatele také nabízí školení o uplatňování zákona o pobytu v domově. V případě zájmu nás prosím kontaktujte:

bewohnervertretung@vertretungsnetz.at

